

Algú ha trucat a l'ambulància. El porter, algun veí, no tinc ni idea de qui s'ha pres la molèstia de fer-ho.

Ho dedueixo perquè sento les sirenes engegades, sento que s'acosten i s'aturen a tot volum sota la meva finestra, abans d'apagar-se amb aquell so intubat.

Sé que és inútil, que no servirà cap intent extrem de reanimació, que tot ja és definitiu.

Obro la porta.

A les finestres i als balcons, desenes de persones mirant en la meva direcció. A fora, al replà, un grupet de veïns. No diuen res, tenen la mirada alarmada i confosa.

Sento les veus dels sanitaris per les escales, els seus passos apressats. Visc en un cinquè pis.

Quan els tres homes amb bata blanca arriben al replà portant la llitera, estan sense alè i suats.

El primer dels tres mira per un moment al seu voltant. S'adona de la presència de l'altre tram d'escales i del forat

de l'ascensor. Aixeca els ulls al cel, i després exclama, adreçant-se a mi:

–Per què no ens ho ha dit ningú, que hi havia ascensor?

L'ascensor.

L'S. és allà, a terra, mort, i jo us hauria hagut d'aconseillar que agaféssiu l'ascensor.

Naturalment, no contesto, no me'n sento capaç.

La primera d'un milió de vegades.

La gent em farà preguntes i jo no sabré què dir.

Durant mesos, durant anys.

Sempre més.

Però tu ho sospitaves, que podia passar? Hi va haver senyals que t'alertessin?

Sí.

I no vas fer res?

En vaig parlar. Amb la seva família. Amb els amics.

I ells què et deien?

Deien que no m'havia de preocupar, que feia tot allò només per impressionar-me.

I tu?

Em feia por que ho digués seriosament, ho intuïa.

Feia tres mesos que ja no vivíem junts. Ens havíem separat a finals d'agost del 1998.

L'S. encara tenia les claus de casa. Hi havia deixat la major part de les seves pertinences (roba, sabates, objectes), mentre no trobés un altre lloc on viure. De tant en tant venia a buscar alguna cosa que necessitava.

Aquella tarda m'havia trucat a l'oficina des del telèfon de casa. Havia estat una trucada breu, civilitzada. No ens havíem discutit ni barallat, com sovint acabàvem fent, inclús en els intercanvis més expeditius.

Per acabar em va dir:

–De totes maneres, no et preocupis: quan tornis jo ja no hi seré.

M'ho vaig prendre com una informació tècnica, però era una declaració metafòrica.

Era el seu comiat.

És un mantra que passa de boca en boca. Un consens espontani. Una conspiració inconscient. Un vot unànim. Una pregària constant.

Canvia't de casa.

M'ho diu tothom.

Els meus pares, la meva germana, els meus amics, els meus companys, els coneguts que s'han assabentat del que ha passat, fins i tot alguns estranys amb qui entro en contacte.

Canvia't de casa.

Ves-te'n del pis.

Estic molt feble, aquests primers dies, molt feble. Ni tan sols sé si encara soc jo, ni tan sols sé si soc.

Tanmateix, hi estic decidit de manera granítica: no, no me'n vaig.

Els altres no ho poden entendre. Com em puc voler quedar en una casa impregnada de tants records? Infestada de records. La casa on hem viscut junts, la casa on ell s'ha tret la vida, la casa on vaig trobar el seu cadàver.

Seriosament, com et pot ni passar pel cap, viure aquí?

Però entenc de seguida, des del començament, que és inútil explicar-me. Ningú no sap el que sento, ningú no pot entendre les meves sensacions, el forat negre en el qual he caigut. Em donen consells des de dalt, però jo soc en un altre lloc.

Com oferir un vas d'aigua a un home en flames i meravellar-se que el rebutgi?

No sé què fer-ne, del vostre vas d'aigua. Que no ho veieu que m'estic cremant? Que un pal·liatiu és patètic i inútil? Deixeu-me cremar. Feu-me el favor.

La recepta elemental que em proposen és un allunyament material: anar-me'n dels meus records. No arriben a entendre que estic envaït pels records. Que n'estic amarat per dins. Podria traslladar-me a la Xina que igualment els portaria al damunt. Ni els oceans ni els continents entremig no servrien de res.

Jo soc els meus records. Jo soc la vida amb ell i la seva absurda mort. Estic fet d'aquesta consciència.

Canvia't de casa.

Em causen tendresa. Ofereixen consells en una competició de què ignoren les regles. Solucions d'àbac per a un problema d'astrofísica.

Quan els altres no ho entenen, o no ho poden entendre, a tu no et queda altre remei que escoltar-te a tu mateix.

Com més forta és la seva convicció a l'hora d'empènyer-me a allunyar-me d'aquesta casa, més fèrria és la meva decisió de quedar-m'hi. Fins i tot estranya, en un moment en què em sembla que estic mancat de voluntat, de capacitat de decisió, en què demano als altres quines són les opcions que tinc, en què no aconseguixo fer-me càrrec ni de mi mateix.

Menja alguna cosa. D'acord.

Ves a descansar. Ara hi vaig.

Canvia't de casa. No.

En l'absència d'intencions, aquesta s'ha quedat sola. En el meu fur intern sento que m'haig de quedar. Sento que la càrrega de dolor (i d'angoixa i de desorientació i) que em pesa damunt les espatlles no s'alleugeriria gens canviant

d'adreça. No és cap lliurament a domicili que puguis evitar traslladant-te. No és cap perseguidor que puguis despistar corrent més de pressa. Al contrari, en comptes de fugir sento que m'haig de quedar quiet i afrontar-ho. Que no puc fer altra cosa.

Com si el dolor fos un pou on immerngir-se, un túnel per recórrer de cap a cap, fins a arribar a la sortida. El fet que no vegi la llum al final, sinó només foscor, no afecta la meva consciència que és el recorregut que em toca fer.

Busco confort en la literatura.

La meva àncora de salvació en el món.

Exploro les llibreries, busco a la biblioteca (internet encara és a les beceroles). No hi ha gaire cosa sobre el tema del suïcidi. En moltes novel·les surten personatges suïcides, és cert. Però una narrativa específica sobre el tema? A part, hi ha alguns assajos de psicologia, o estudis sociològics. On es practica més, per què.

De totes maneres, només trobo material sobre les víctimes, no sobre els supervivents.

Però jo soc un d'ells, és amb ells que voldria confrontar-me, que m'ajudessin. Per què no se n'ocupa ningú?

Per què ignoren el dolor dels que es queden?

El dia que torno a l'oficina procuro comportar-me amb els companys amb una certa naturalitat, encara que estigui fet un nyap: tinc unes ulleres profundes, la cara demacrada, estic perdent pes amb una rapidesa sorprenent. És difícil no adonar-se del meu estat de prostració, d'altra banda. Ni em passa pel cap amagar-lo. Tots estan al corrent del que ha passat, no tenen més remei que reconèixer-ho i adequar-s'hi.

Em saluden amb afecte, amb gestos sobris però eloqüents. Alguns m'abracen. Alguns m'estrenyen la mà. Hi ha qui m'acaricia.

Treballo en una agència de comunicació. Escric textos publicitaris, tríptics informatius, catàlegs, anuncis radiofònics, redacto continguts.

Comparteixo despatx amb una col·lega, la Tiziana.

Durant el primer matí resisteixo amb una certa força. Fins que, en un moment donat, no sé per què, i probablement no hi ha cap perquè, esclato a plorar.

La Tizi alça els ulls, veu el que passa i no sap ben bé què fer.

–Oh, pobre... –diu. A ella també se li humitegen els ulls, però es conté.

Mira cap al passadís. Podria passar algú i veure'm.

S'aixeca, misericordiosa, i va a tancar la porta. Assumeix l'espectacle tota sola, decideix suportar-ne tot el pes.

–Ves-te'n a casa –em diu–. Per què no te'n vas a casa? –reformula la frase, en forma de pregunta–. T'has reincorporat massa aviat.

Ha passat una setmana des de la mort de l'S.

–Quedar-me a casa és pitjor –li explico entre sanglots–. Haig de tornar a treballar, a tenir la ment ocupada, si no em tornaré boig.

S'acosta a la meva cadira, des de darrere em posa una mà damunt d'una espatlla i hi fa una lleugera pressió. Un senyal com un altre de proximitat, d'afecte. Ni ella ni jo no hem estat mai massa físics. Fa anys que treballem junts, com a companys ens avenim, com a amics ens estimem, però ni l'un ni l'altre no tenim tirada al sentimentalisme.

Però tots dos ho tenim clar: si ara m'abracés no podria parar de plorar. En canvi, haig de fer-ho. M'eixugo les llàgrimes, m'empasso el nus de la gola.

–Obre la porta.

–N'estàs segur?

–No, però tu obre-la.

El nostre primer somriure de complicitat després de la tragèdia.